

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
31103	Ik en de anderen	Zelfbewustzijn en weerbaarheid	In een niet-conflictgeladen situatie, eigen indrukken, gevoelens, verlangens, gedachten en waarderingen spontaan uitdrukken.	bereiken			
31104	Ik en de anderen	Zelfbewustzijn en weerbaarheid	In concrete situaties voldoende zelfvertrouwen tonen, gebaseerd op kennis van het eigen kunnen.	bereiken			
31105	Ik en de anderen	Zelfbewustzijn en weerbaarheid	Zich op een assertieve wijze voorstellen.	bereiken			
31106	Ik en de anderen	Zelfbewustzijn en weerbaarheid	Zich weerbaar opstellen naar leeftijdgenoten en volwassenen toe door signalen te geven die voor anderen begrijpelijk en aanvaardbaar zijn o.m. door hulpvragen te stellen, zich te laten helpen en positieve voorstellen te doen op het niveau van het samenleven in de klas en de school.	bereiken			
31112	Ik en de anderen	Empathie en zorg voor elkaar	Tonen dat ze kunnen omgaan met uitgestelde aandacht.	herhalen			
31113	Ik en de anderen	Empathie en zorg voor elkaar	Tonen in hun omgang met anderen respect en waardering.	bereiken			
31114	Ik en de anderen	Empathie en zorg voor elkaar	Tonen in de dagelijkse omgang dat ze solidariteit en zorg opbrengen voor iemand anders.	bereiken			
31115	Ik en de anderen	Empathie en zorg voor elkaar	Tonen in de dagelijkse omgang dat ze zich discreet kunnen opstellen.	aanzetten			
31119	Ik en de anderen	Conflicthantering	Een conflict vanuit verschillende gezichtspunten/perspectieven beschrijven.	bereiken			
31120	Ik en de anderen	Conflicthantering	Een conflict beschrijven: context (wie, wat, waar, wanneer), hun gevoelens hierbij en hoe ze het graag wel zouden willen.	aanzetten			
31121	Ik en de anderen	Conflicthantering	Het onderscheid uitleggen tussen de aanleiding en de oorzaak van een conflict.	aanzetten			
31122	Ik en de anderen	Conflicthantering	Verschillende manieren van omgaan met elkaar herkennen en verwoorden en aangeven dat deze op elkaar inspelen.	aanzetten			

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
31123	Ik en de anderen	Conflicthantering	Ongelijk of onmacht toegeven, kritiek beluisteren en eruit leren.	aanzetten			
31124	Ik en de anderen	Conflicthantering	Met eigen woorden uitleggen hoe zij door hun eigen gedrag aan te passen een conflict in de toekomst kunnen vermijden.	aanzetten			
31125	Ik en de anderen	Conflicthantering	Met een voorbeeld uit eigen ervaring illustreren hoe zij een eenvoudig conflict op een constructieve manier opgelost hebben.	aanzetten			
31126	Ik en de anderen	Conflicthantering	Tonen in een eenvoudige conflictsituatie in de omgang met leeftijdgenoten de bereidheid om te zoeken naar een geweldloze oplossing.	aanzetten			
31127	Ik en de anderen	Conflicthantering	Tonen de bereidheid zich te oefenen in omgangswijzen met anderen waarin ze minder sterk zijn.	aanzetten			
31128	Ik en de anderen	Conflicthantering	Kritisch zijn en een eigen mening formuleren.	aanzetten			
31201	Ik en de groep	Participatie, democratie en samenwerken	Een taak binnen de groep op een verantwoordelijke wijze oppakken.	bereiken			
31202	Ik en de groep	Participatie, democratie en samenwerken	Samenwerken met anderen in de groep, zonder onderscheid van sociale achtergrond, geslacht of etnische origine.	bereiken			
31203	Ik en de groep	Participatie, democratie en samenwerken	Met eigen voorbeelden illustreren hoe een groep tot gedragen democratische beslissingen kan komen waarbij ook rekening gehouden wordt met minderheidsstandpunten.	aanzetten			
31204	Ik en de groep	Participatie, democratie en samenwerken	De eigen bijdrage en de eigen rol of verantwoordelijkheid in een groep/klasgroep/schoolgroep/gezin/ buurt/... omschrijven.	aanzetten			
31205	Ik en de groep	Participatie, democratie en samenwerken	Bij groepstaken leiding geven en onder leiding van een medeleerling meewerken.	aanzetten			
31210	Ik en de groep	Regels en afspraken	De klasregels en de schoolregels die voor hen van toepassing zijn opsommen.	bereiken			
31211	Ik en de groep	Regels en afspraken	Aangeven dat er binnen de eigen groep afspraken nodig zijn.	bereiken			

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
31212	Ik en de groep	Regels en afspraken	Afspraken maken over aspecten van het werk of het samenleven in de groep en deze vastleggen in pictogrammen of tekst.	bereiken			
31213	Ik en de groep	Regels en afspraken	Met hulp van de leraar gemaakte afspraken in een groep evalueren en zo nodig verfijnen of bijstellen.	bereiken			
31216	Ik en de groep	Rechten en plichten	Met eigen woorden uitleggen wat rechten en plichten zijn en enkele voorbeelden geven van rechten en plichten die ze zelf hebben.	aanzetten			
31217	Ik en de groep	Rechten en plichten	Opkomen voor eigen rechten en de rechten van anderen en actief naleven en bewaken van de eigen plichten en de plichten van anderen op het niveau van het samenleven in de klas en de school.	aanzetten			
31301	Ik en de samenleving	Talenten	Opsommen welke activiteiten en klastaken ze graag en niet zo graag doen en die waarderend vergelijken met klasgenoten.	herhalen			
31302	Ik en de samenleving	Talenten	Waardering uitdrukken voor wat klasgenoten goed kunnen.	herhalen			
31303	Ik en de samenleving	Talenten	Aangeven in welke activiteiten en klastaken ze zelf sterk en minder sterk zijn.	bereiken			
31306	Ik en de samenleving	Arbeid, vrije tijd en studiekeuze	Waardering uitdrukken en respect tonen voor het werk van mensen uit hun omgeving.	herhalen			
31307	Ik en de samenleving	Arbeid, vrije tijd en studiekeuze	Voorbeelden opsommen van bezigheden van hen bekende volwassenen en aangeven wat de rol en het belang ervan is voor de samenleving.	bereiken			
31320	Ik en de samenleving	Gezin en familie	Bekende soorten gezinnen, grote gezinnen, kleine gezinnen, één-oudergezinnen, inwonende mensen, 2 mama's, 2 papa's, gezinnen met adoptiekinderen ... inventariseren	herhalen			
31321	Ik en de samenleving	Gezin en familie	Met eigen woorden uitleggen wat samenwonen, huwelijk en (echt)scheiding is.	bereiken			

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
31322	Ik en de samenleving	Gezin en familie	In hun omgang met leeftijdgenoten op discrete wijze ermee rekening houden dat niet alle kinderen in hetzelfde type gezin wonen als zichzelf.	bereiken			
31329	Ik en de samenleving	Omgaan met gelijkenissen en verschillen	In concrete situaties verschillende manieren van omgaan met elkaar herkennen en erover praten.	herhalen			
31330	Ik en de samenleving	Omgaan met gelijkenissen en verschillen	Gelijkenissen en verschilpunten m.b.t. levenswijze tussen henzelf en mensen uit een andere cultuur verwoorden.	herhalen			
31331	Ik en de samenleving	Omgaan met gelijkenissen en verschillen	Op een positieve manier omgaan met verschillen in leefgewoontes en cultuur.	bereiken			
31335	Ik en de samenleving	Omgaan met gelijkenissen en verschillen	Verwoorden gevoelens bij eigen ervaringen m.b.t. waardering van anders-zijn, afwijzing en uitsluiting.	bereiken			
31336	Ik en de samenleving	Omgaan met gelijkenissen en verschillen	Illustreeren met eigen voorbeelden welke mechanismen ervoor zorgen dat in de eigen (klas)groep kinderen soms uitgesloten worden.	aanzetten			
31337	Ik en de samenleving	Omgaan met gelijkenissen en verschillen	Met eigen voorbeelden illustreren wat stereotypen en vooroordelen zijn en er voorbeelden van geven uit de eigen omgeving en media.	aanzetten			
31343	Ik en de samenleving	Omgaan met mensen met beperkingen	Illustreeren met voorbeelden dat sommige mensen fysieke en mentale beperkingen hebben.	aanzetten			
31346	Ik en de samenleving	Migratie	Met eigen woorden uitleggen wat verhuizen is (ook naar een ander land).	bereiken			
31347	Ik en de samenleving	Migratie	Positieve (bijv. een nieuw huis, een nieuwe job ...) en negatieve redenen (bijv. onveilige omgeving ...) opsommen waarom mensen verhuizen.	bereiken			

nr	werkveld	cluster	doel	niveau			
31348	Ik en de samenleving	Migratie	Met eigen voorbeelden illustreren dat leven in een nieuwe woonomgeving niet altijd gemakkelijk is (andere gewoontes, andere taal, andere mensen ...).	bereiken			
31366	Ik en de samenleving	Herinneringseducatie	Empathie betonen n.a.v. historische en actuele feiten en problemen in de wereld waarbij aan mensen leed berokkend werd door menselijke gedragingen als uitbuiting, onverdraagzaamheid en oorlog.	bereiken			
31369	Ik en de samenleving	Ongelijke verdeling van welvaart	Verschillen en overeenkomsten tussen eigen leefwijze en leefwijze van mensen in ontwikkelingslanden verwoorden.	bereiken			
31370	Ik en de samenleving	Ongelijke verdeling van welvaart	Zich inleven in de leefwereld van leeftijdsgenoten in ontwikkelingslanden.	bereiken			
31378	Ik en de samenleving	Mondiale solidariteit en internationale organisaties	Gevoelens verwoorden n.a.v. feiten en toestanden in de wereld via het volgen van de actualiteit in de media.	aanzetten			
31402	Ik als consument	Geld	Uitleggen waar geld vandaan komt (werken) en waar geld heen gaat (uitgeven, sparen).	bereiken			
31406	Ik als consument	Omgaan met geld	Uitleggen wat het nut is van sparen.	aanzetten			
31408	Ik als consument	Economische principes	Met een eigen voorbeeld de weg die een product aflegt van producent tot gebruiker illustreren.	aanzetten			
31501	Ik en de media	Media-educatie	Het onderscheid verwoorden tussen fictie en non-fictie in media.	bereiken			
31502	Ik en de media	Media-educatie	Met eigen voorbeelden illustreren dat in fictiefilms en computergames geweld en de gevolgen ervan anders voorgesteld worden dan in de werkelijke wereld.	bereiken			
31503	Ik en de media	Media-educatie	Aangeven wat je kan doen als je ongewild met schokkende beelden ... geconfronteerd wordt.	bereiken			
31510	Ik en de media	Omgaan met reclame	Beseffen dat hun gedrag beïnvloed wordt door de reclame.	aanzetten			

